Przedmiot humanistyczny: Antyczne korzenie współczesnej Europy - opis przedmiotu

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu	Przedmiot humanistyczny: Antyczne korzenie współczesnej Europy
Kod przedmiotu	08.9-WH-FiPIP-AK-S16
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2018/2019

Informacje o przedmiocie

Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr Daria Janiszewska-Sieńko

Formy zajęć

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Przedmiot ma za zadanie ukazanie głównych linii rozwojowych w dziejach starożytnej Europy kręgu śródziemnomorskiego z uwzględnieniem powstania i rozwoju cywilizacji grecko-rzymskiej; przedstawienie kształtowania się pierwszych zorganizowanych społeczeństw i państw; kształtowania się religii pogańskich i chrześcijaństwa oraz jego ekspansji i ewolucji w stosunku do pogańskiego dorobku cywilizacyjnego; ukazanie różnych stanowisk historiograficznych dotyczących etnogenezy Grecji i Rzymu; znaczenia antycznego dorobku kulturowego i zdobyczy cywilizacyjnych dla współczesnej Europy.

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

1) Grecja archaiczna. Narodziny i funkcjonowanie greckiej polis. 2) Spartańskie wychowanie państwowe. 3) Tyrani w świecie greckim. Solon i początki kultury politycznej w Atenach. 4) Świat grecki w dobie świetności i kryzysu. System polityczny Aten w V i IV w. p.n.e. 5) Filozofia polityczna i krytyka demokracji. Ideał obywatela i żołnierza. 6) Kultura życia codziennego: obyczajowość, religia, sztuka, sport. 7) Liwiusz i powstanie Rzymu. Tradycja kontra badania archeologiczne. Rzym ostatnich królów. 8) Aleksander Wielki i jego spuścizna. Powstanie nowych królestw na Wschodzie. Nowe nurty w kulturze greckiej. 9) Rzym w konfrontacji z Kartaginą i królestwami hellenistycznymi. Konsekwencje wielkich podbojów. 10) Juliusz Cezar – nowe oblicze Rzymu. Triumwiraty i wojny domowe. 11) Wizja nowego Rzymu Oktawiana Augusta. Główne zasady pryncypatu. 12) Między pryncypatem a dominatem i zmierzch Imperium Romanum. 13) Nowe tendencje religijne okresu cesarstwa. Początki i rozwój chrześcijaństwa do końca antyku.

Metody kształcenia

rozmowa nauczająca, dyskusja, praca pod kierunkiem nad tekstem źródłowym i tekstem naukowym

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu dziejów Europy antycznej	• KEP1_W10	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • referat	• Ćwiczenia
student potrafi przygotować krótką wypowiedź w języku polskim na temat wybranego problemu i zaprezentować ją na forum publicznym	• KEP1_U08	• odpowiedź ustna	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest obecność studenta na zajęciach oraz uzyskanie 4 pkt. za aktywność na zajęciach polegającą na udziale w dyskusji i prezentacji krótkiego referatu albo przeczytanej lektury z listy literatury uzupełniającej. Uzyskane punkty są potwierdzeniem aktywności studenta. Powinna im towarzyszyć ocena w skali od 2 do 5 za merytoryczne przygotowanie się do zajęć. W przypadku negatywnej oceny pracy studenta, nie przyznaje się punktów. Punkty, które można otrzymać: 1 - aktywność na zajęciach, 1 – referat, 1 – lektura.

Literatura podstawowa

1. Bravo B., Węcowski M., Wipszycka E., Wolicki A., *Historia starożytnych Greków*, t. 2, Warszawa 2009.
2. Bravo B., Wipszycka E., *Historia starożytnych Greków*, t. 1, Wrocław 1988, t. 3, Warszawa 1992 i inne.
3. Bringmann K., *Historia republiki rzymskiej. Od początków do czasów Augusta*, Poznań 2010.
4. Cary M., Scullard H. H., *Dzieje Rzymu*, t. 1, 2, Warszawa 1992 i inne.
5. Hammond N.G.L., *Dzieje Grecji*, Warszawa 1994.
6. Jaczynowska M., *Dzieje Imperium Romanum*, Warszawa 1996.
7. Jaczynowska M., Musiał D., Stępień M., *Historia starożytna*, Warszawa 1999 i inne.
8. Jaczynowska M., Pawlak M., *Starożytny Rzym*, Warszawa 2008.
9. Ziółkowski A., *Historia powszechna. Starożytność*, Warszawa 2009.
10. Ziółkowski A., *Historia Rzymu*, Poznań 2004.

Literatura uzupełniająca

Grecja i świat hellenistyczny:

1. Bennet B., Roberts M., *Wojny następców Aleksandra. Dowódcy, kampanie, tajemne spiski i zdrady*, Warszawa 2010.
2. Biernacki W., *Ajgospotamoj 405 p.n.e.*, Zabrze 2006.
3. Bieżuńska-Małowist I., *Kobiety antyku*, Warszawa 1993.
4. Chadwick J., *Pismo linearne B i pisma pokrewne*, Warszawa 1998.
5. *Człowiek Grecji*, pod red. J. P. Vernant, Warszawa 2000.
6. Davies J. K., *Demokracja Grecji klasycznej*, Warszawa 2003.
7. Dąbrowa E., *Gaugamela, 331 r. p.n.e.*, Warszawa 1988.
8. Fields N., Noon S., *Termopile 480 p.n.e. Ostatnia walka trzystu*, Kraków 2008.
9. Flacelière R., *Życie codzienne w Grecji za czasów Peryklesa*, Warszawa 1985.
10. Głombiowski K., *Ksenofont. Żołnierz i pisarz*, Wrocław 1993.
11. Grabowski T., *Ptolemeusze i Rzym. Przyjaźń czy zależność*, Kraków 2005.
12. Green P., *Aleksander Wielki*, Warszawa 1978.
13. Hammond N.G.L., *Starożytna Macedonia*, Warszawa 1999.
14. Hansen M. H., *Demokracja Ateńska w czasach Demostenesa*, Warszawa 1999.
15. Kęciek K., *Benewentum 275 p.n.e.*, Warszawa 2001.
16. Kęciek K., *Kynoskefalai 197 p.n.e.*, Warszawa 2002.
17. Kęciek K., *Magnezja 190 p.n.e.*, Warszawa 2003.
18. Korczyńska-Zdąbłarz, *Kyme 474 p.n.e.*, Warszawa 2010.
19. Kulesza R., *Aleksander Wielki*, Warszawa 2009.
20. Kulesza R., *Argos. Szkice z dziejów politycznych miasta w V wieku p.n.e.*, Warszawa 2004.
21. Kulesza R., *Ateny Peryklesa*, Warszawa 1991.
22. Kulesza R., *Ateny – Sparta 431-404 p.n.e.*, Warszawa 1997.
23. Kulesza R., *Maraton 490 p.n.e.*, Warszawa 1995 i n.
24. Kulesza R., *Sparta w V i IV w. p.n.e.*, Warszawa 2003.
25. Kulesza R., *Wojna peloponeska*, Warszawa 2006.
26. Lach G., *Sztuka wojenna starożytnej Grecji*, Zabrze 2008.
27. Lach G., *Wyprawa sycylijska 415-413 p.n.e.*, Warszawa 2007.
28. Luce J.V., *Homer i epoka heroiczna*, Warszawa 1987.
29. Łanowski J., *Święte igrzyska olimpijskie*, Warszawa 1981.
30. Łukaszewicz A., *Egipt Greków i Rzymian*, Warszawa 2006.
31. Łukaszewicz A., *Kleopatra. Ostatnia królowa starożytnego Egiptu*, Warszawa 2005.
32. Milczanowski M., *Podboje Aleksandra Wielkiego 336-323 p.n.e.*, Zabrze 2005.
33. Mireaux E., *Życie codzienne w Grecji w epoce homeryckiej*, Warszawa 1962.
34. Murray O., *Narodziny Grecji*, Warszawa 2004.
35. Nawotka K., *Aleksander Wielki*, Wrocław 2004.
36. Rzepka J., *Monarchia macedońska*, Warszawa 2006.
37. Schumacher L., *Niewolnictwo antyczne*, Poznań 2005.
38. Sprawski S., *Tesalia, Tessalowie i ich sąsiedzi*, Kraków 2009.
39. Świderkówna A., *Bogowie zeszli z Olimpu*, Warszawa 1991.
40. Świderkówna A., *Kiedy piaski egipskie przemówiły po grecku*, Warszawa 1959, 1970.
41. Świderkówna A., *Hellada królów*, Warszawa 1967, 1999.
42. Świderkówna A., *Hellenika. Wizerunek epoki od Aleksandra do Augusta*, Warszawa 1974.
43. Świderkówna A., *Siedem Kleopatr*, Warszawa 1978 i n.
44. Świderkówna A., *Życie codzienne w Egipcie w czasach greckich papirusów*, Warszawa 1983.
45. Walbank F.W., *Świat hellenistyczny*, Warszawa 2003.
46. Warry J., *Armie świata antycznego*, Warszawa 1995.
47. Winniczuk L., *Ludzie, zwyczaje i obyczaje starożytnej Grecji i Rzymu*, Warszawa 1988.
48. Wipszycka-Bravo E., *O starożytności polemicznie*, Warszawa 1994.
49. Wolski J., *Dzieje i upadek Imperium Seleucydów*, Kraków 1999.
50. Worthington I., *Aleksander Wielki*, Wrocław 2007.

Rzym:

1. Alföldy G., *Historia społeczna starożytnego Rzymu*, Poznań 1998.
2. Auget R., *Kaligula*, Warszawa 1990.
3. Balbuza K., *Triumfator. Triumf i ideologia zwycięstwa w Rzymie*, Poznań 2005.
4. Birley A. R., *Hadrian*, Warszawa 2002.
5. Brown P., *Świat późnego antyku*, Warszawa 1991.
6. Burckhardt J., *Czasy Konstantyna Wielkiego*, Warszawa 1992.
7. Cameron A., *Późne cesarstwo rzymskie*, Warszawa 2005.
8. Carey B. T., *Ostatnia bitwa Hannibala. Zama i upadek Kartaginy*, Warszawa 2010.
9. Charles-Picard G., *Sztuka rzymska*, Warszawa 1975.
10. Ciechanowicz J., *Rzym, ludzie i budowle*, Warszawa 1987.
11. Ciecieląg J., *Powstanie Bar Kochby 132-135 po Chr.*, Zabrze 2009.
12. Cowan R., *Rzymska sztuka wojenna od 109 p.n.e. do 313 n.e.*, Kraków 2010.
13. Cowan R., *Wojny, bitwy i wojownicy rzymscy*, Warszawa 2010.
14. Crawford M., *Rzym w okresie Republiki*, Warszawa 2003.
15. *Człowiek Rzymu*, pod red. A. Giardina, Warszawa 1997.
16. Dando-Collins S., *Legiony Cezara*, Warszawa 2004.
17. Dando-Collins S., *Machina do zabijania. XIV legion Nerona*, Warszawa 2008.
18. Dando-Collins S., *Porywacze Kleopatry. VI legion Cezara*, Warszawa 2008.
19. Dando-Collins S., *Żołnierze Marka Antoniusza. III legion galijski*, Warszawa 2008.
20. Dąbrowa E., *Rozwój i organizacja armii rzymskiej (do początków III w.),* „Filomata" (399) 1990.
21. Duval P.M., *Życie codzienne w Galii w okresie pokoju rzymskiego I-III w.*, Warszawa 1967.
22. Gabriel R., *Scypion Afrykański Starszy. Największy wódz starożytnego Rzymu*, Poznań 2010.
23. Gazda D., *Adrianopol 378*, Warszawa 2007.
24. Gazda D., *Pola Katalaunijskie 451*, Warszawa 2005.
25. Goldsworthy A., *Cezar. Życie giganta*, Warszawa 2007.
26. Goldsworthy A., *W imię Rzymu*, Warszawa 2005.
27. Grant M., *Dwunastu Cezarów*, Warszawa 2007.
28. Grant M., *Neron*, Warszawa 1980.
29. Heather P., *Upadek cesarstwa rzymskiego*, Poznań 2006.
30. Holland R., *Oktawian August. Ojciec chrzestny Europy*, Warszawa 2005.
31. Holland R., *Neron. Okrutny zbrodniarz rozgrzeszony*, Warszawa 2006.
32. Janiszewska D., *Wojna domowa w Rzymie w latach 193-197*, Poznań 2010.
33. Kaczanowicz W., *Cesarz Probus*, Wrocław 1997.
34. Keaveney A., *Lukullus*, Warszawa 1998.
35. Kęciek K., *Wojna Hannibala*, Warszawa 2005.
36. Kluczek A., *Studia nad propagandą polityczną w cesarstwie rzymskim (II-III w.)*, Toruń 2006.
37. Kolb F., *Ideał późnoantycznego władcy*, Poznań 2008.
38. Kotula T., *Aurelian i Zenobia*, Wrocław 2006.
39. Kotula T., *Afryka północna w starożytności*, Wrocław 1972.
40. Kotula T., *Kryzys III wieku w zachodnich prowincjach Cesarstwa Rzymskiego*, Wrocław 1992.
41. Kotula T., *Septymiusz Sewer*, Wrocław 1987.
42. Łoposzko T., *Historia społeczna republikańskiego Rzymu*, Warszawa 1987.
43. MacDowall S., Gerrard H., *Adrianopol 378. Goci rozbijają Rzym*, Kraków 2008.
44. Maciejowski M., *Wojna jugurtyńska 111-105 p.n.e.*, Zabrze 2008.
45. Matyszak Ph., *Synowie Cezara. Dynastia julijsko-klaudyjska*, Warszawa 2008.
46. Milczanowski M., *Filippi 23 X 42 p.n.e.*, Zabrze 2006.
47. Murawski A., *Akcjum 31 p.n.e.*, Warszawa 1986 i in.
48. Piegdoń M., *Krassus. Polityk niespełnionych ambicji*, Kraków 2011.
49. Parain C., *Marek Aureliusz*, Warszawa 1961 i in.
50. Rochala P., *Imperium w cieniu zagłady. Najazd Cymbrów i Teutonów*, Warszawa 2007.
51. Rochala P., *Las Teutoburski 9 r. n.e.*, Warszawa 2005.
52. Romanowski T., *Alezja 52 p.n.e.*, Warszawa 2006.
53. Romański R., *Farsalos 48 p.n.e.*, Warszawa 2003.
54. Roth J. P., *Rzymska sztuka wojenna*, Warszawa 2011.
55. Słapek D., *Gladiatorzy i polityka. Igrzyska w okresie późnej republiki*, Wrocław 1995.
56. Southern P., *Oktawian August*, Warszawa 2003.
57. Szeląg T., *Bitwa pod Adrianopolem 9 sierpnia 378*, Zabrze 2006.
58. Szeląg T., *Kampanie galijskie Juliana Apostaty*, Zabrze 2008.
59. Vogt J., *Upadek Rzymu*, Warszawa 1993.
60. Walter G., *Cezar*, Warszawa 1983.
61. Wells C., *Cesarstwo rzymskie*, Warszawa 2005.

Inne cywilizacje starożytne:

1. Charles-Picard G., *Hannibal*, Warszawa 1971.

2. Cunliffe B., *Starożytni Celtowie*, Warszawa 2003.
3. Kęciek K., *Dzieje Kartagińczyków*, Warszawa 2003.
4. Kotula T., *Masynissa*, Warszawa 1976.
5. Lancel S., *Hannibal*, Warszawa 2001.
6. Markale J., *Wercyngetoryks*, Warszawa 1981.
7. Wolski J., *Iran siedziba imperiów w starożytności*, t. I Wrocław 1986 i t. II, Wrocław 1988.

Religie świata antycznego:

1. Gillmeister A., Musiał D., *W cieniu Kapitolu. Religia starożytnych Rzymian*, Kraków 2012.
2. Grant M., *Mity rzymskie*, Warszawa 1993.
3. Jaczynowska M., *Religie świata rzymskiego*, Warszawa 1987.
4. Kubiak Z., *Mitologia Greków i Rzymian*, Warszawa 1997 i in.
5. Musiał D., *Antyczne korzenie chrześcijaństwa,* Warszawa 2001.
6. Wipszycka E., *Kościół w świecie późnego antyku*, Warszawa 1994.

Uwagi

Jest to przedmiot obieralny w ramach wydziałowej oferty przedmiotów humanistycznych.

Zmodyfikowane przez dr Krystian Saja (ostatnia modyfikacja: 02-05-2018 10:40)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ